

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง โรงพยาบาลตำรวจ ผลการวิจัยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความทุกข์ทรมาน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสัมพันธภาพของกลุ่มสมรส

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเผชิญความเครียด สัมพันธภาพของกลุ่มสมรส อายุ ระดับการศึกษาลำดับที่ของการตั้งครรภ์ ชนิดของการผ่าตัด ประสบการณ์การผ่าตัดกับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องจำนวน 260 คน จำแนกตามอายุ ลำดับที่ของการตั้งครรภ์ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว ความเพียงพอของรายได้ การวางแผนมีบุตร ประวัติการผ่าตัด ชนิดของการผ่าตัด ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด และภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (n=260)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100)
อายุ		
น้อยกว่า 21 ปี	47	18.10
21-35 ปี	183	70.40
มากกว่า 35 ปี	30	11.50
(ค่าพิสัย = 18-44อายุเฉลี่ย 27.63 ปี)		
ลำดับที่ของการตั้งครรภ์		
ครรภ์แรก	154	59.20
ครรภ์ที่ 2	77	29.60
ครรภ์ที่ 3	24	9.20
ครรภ์ที่ 4	5	1.90
ศาสนา		
พุทธ	253	97.30
อิสลาม	5	1.90
คริสต์	2	0.80
อื่นๆ	-	-
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	13	5.00
มัธยมศึกษา	147	56.50
อาชีวศึกษา	48	18.50
ปริญญาตรีขึ้นไป	52	20.00
อาชีพ		
รับราชการ	7	2.70
ค้าขาย	21	8.10
รับจ้าง	156	59.60
เกษตรกรกรรม	3	1.20
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	55	21.20

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100)
พนักงานเอกชน	19	7.30
ตารางที่ 4.1(ต่อ)		
รายได้ครอบครัว		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000	-	-
5,001-8,000 บาท	7	1.50
8,001-11,000 บาท	15	4.60
11,001-14,000 บาท	29	11.20
14,001-17,000 บาท	39	15.00
มากกว่า 17,000 บาท	176	67.40
ความเพียงพอของรายได้ต่อเดือน		
พอใช้	180	69.20
ไม่พอใช้	80	30.80
การวางแผนการมีบุตร		
วางแผน	183	70.40
ไม่วางแผน	77	29.60
ประวัติการผ่าตัดใหญ่/การผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง		
เคย	71	27.30
ไม่เคย	189	72.70
ชนิดของการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง		
ฉุกเฉิน	194	74.60
วางแผนล่วงหน้า	66	25.40
ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด		
ศีรษะทารกและอุ้งเชิงกรานมารดาไม่ได้สัดส่วนกัน	56	21.60
เคยผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องในครรภ์ก่อน	66	25.40
ทารกขาดออกซิเจน	33	12.70
ทารกใช้กันเป็นส่วนนำ	35	13.50
ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนดคลอด	7	2.70
การคลอดไม่ก้าวหน้า	15	5.80

ปริมาณน้ำคร่ำน้อยกว่าปกติ
ตารางที่ 4.1(ต่อ)

9 3.50

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ(100)
เบาหวานเนื่องจากการตั้งครรภ์	4	1.50
ครรภ์แฝด	9	3.50
ตั้งครรภ์เกินกำหนด	5	1.90
ความดันโลหิตสูงเนื่องจากการตั้งครรภ์	14	5.40
รกเกาะต่ำ	7	2.70
ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด		
มีได้แก่ ท้องอืด	94	36.15
ไม่มี	166	63.85

จากตารางที่ 4.1พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ระหว่าง 21-35 ปีร้อยละ 70.40อายุเฉลี่ย 27.63 ปี ตั้งครรภ์ครั้งแรกร้อยละ 59.20 นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 97.30 และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 56.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างร้อยละ 59.60 และร้อยละ 67.4 มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 17,000 บาทซึ่งรายได้ครอบครัวอยู่ในระดับพอใช้ถึงร้อยละ 69.20 การตั้งครรภ์ครั้งนี้มีการวางแผนการมีบุตรร้อยละ 70.40 กลุ่มตัวอย่างไม่เคยผ่านการผ่าตัดใดๆมาก่อน มากถึงร้อยละ 72.7 และการผ่าตัดครั้งนี้เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้าร้อยละ 74.6 และร้อยละ 25.40 เป็นการวางแผนการผ่าตัดล่วงหน้า ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดครั้งนี้ส่วนใหญ่เกิดจากเคยผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องในครรภ์ก่อนร้อยละ 25.8 ศีรษะทารกและอุ้งเชิงกรานมารดาไม่ได้สัดส่วนกันร้อยละ 21.20 และทารกใช้กันเป็นส่วนนำร้อยละ 13.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดร้อยละ 63.85 และภาวะแทรกซ้อนที่พบหลังผ่าตัด คือ ท้องอืด ร้อยละ 36.15

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความทุกข์ทรมาน

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความทุกข์ทรมานรายด้านและโดยรวม
(n= 260)

ความทุกข์ทรมาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความทุกข์ทรมาน
ความทุกข์ทรมานด้านร่างกาย	1.27	.34	น้อย
ความทุกข์ทรมานด้านจิตใจ	1.42	.43	น้อย
ความทุกข์ทรมาน โดยรวม	1.30	.33	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความทุกข์ทรมานในระดับน้อยทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจและโดยรวม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.27, 1.42 และ 1.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความทุกข์ทรมานด้านร่างกายในระยะ 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัด จำแนกตามรายชื่อ (n= 260)

ความทุกข์ทรมาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความทุกข์ทรมาน
1. รู้สึกทุกข์ทรมานเวลาเคลื่อนไหวร่างกายเช่น เดิน ลุกนั่ง	2.41	.47	ปานกลาง
2. รู้สึกทุกข์ทรมานจากความรุนแรงของอาการปวดแผลผ่าตัด	2.22	.52	ปานกลาง
3. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการปวดแผลผ่าตัดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง	2.13	.47	ปานกลาง
4. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการอ่อนเพลีย	2.03	.68	ปานกลาง
5. รู้สึกทุกข์ทรมานเมื่อนอนไม่หลับ, พักผ่อนไม่เพียงพอ	1.85	.71	ปานกลาง
6. รู้สึกทุกข์ทรมานจากปากคอแห้ง กระหายน้ำ	1.57	.68	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3(ต่อ)

ความทุกข์ทรมาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความทุกข์ทรมาน
7. รู้สึกทุกข์ทรมานจากความสามารถในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันลดลง	1.56	.51	ปานกลาง
8. รู้สึกทุกข์ทรมานจากแสงสว่างที่มากเกินไป	1.47	.58	น้อย
9. รู้สึกทุกข์ทรมานจากเสียงรบกวนต่างๆ	1.38	.55	น้อย
10. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการที่แผลผ่าตัดมีสารเหลว ซึมซึม	1.36	.77	น้อย
11. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการท้องผูก	1.22	.67	น้อย
12. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการที่ไม่สามารถ รับประทานอาหารได้ตามปกติ	1.19	.72	น้อย
13. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอุณหภูมิภายในห้อง	1.18	.55	น้อย
14. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการมีอุปกรณ์การรักษาติด ตัวทำให้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ	1.15	.65	น้อย
15. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการปวดเมื่อยจากการ นอนท่าเดียวนานๆ	1.14	.65	น้อย
16. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการมีไข้	1.11	.65	น้อย
17. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการที่พยาบาลปฏิบัติ กิจกรรมการรักษาพยาบาลต่างๆ	1.09	.57	น้อย
18. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการท้องอืดแน่นท้อง และ/หรือปวดท้องจากแก๊ส	1.05	.67	น้อย
19. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการมีเสมหะในทางเดิน หายใจทำให้หายใจไม่สะดวก	.59	.50	น้อย
20. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการคลื่นไส้และ/หรือ อาเจียน	.56	.55	น้อย
21. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการไม่สามารถไอเอา เสมหะออกได้	.49	.53	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3(ต่อ)

ความทุกข์ทรมาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความทุกข์ทรมาน
22. รู้สึกทุกข์ทรมานจากความรุนแรงของอาการคลื่นไส้ และ/หรืออาเจียน	.49	.53	น้อยที่สุด
23. รู้สึกทุกข์ทรมานจากอาการสะอึก	.43	.52	น้อยที่สุด
24. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการไอเอาเสมหะออกบ่อยครั้ง	.42	.50	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4.3พบว่า ในระยะ 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดคลอด ความรู้สึกทุกข์ทรมานด้านร่างกายของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกและอยู่ในระดับปานกลาง คือ ทุกข์ทรมานขณะเคลื่อนไหวร่างกาย จากความรุนแรงของอาการปวดแผลผ่าตัด และจากอาการปวดแผลผ่าตัดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41, 2.22 และ 2.13ตามลำดับและความทุกข์ทรมานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอันดับคือ จากการไอเอาเสมหะออกบ่อยครั้งจากอาการสะอึก และจากความรุนแรงของอาการคลื่นไส้ และ/หรืออาเจียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42, .43 และ.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความทุกข์ทรมานด้านจิตใจจำแนกตามรายข้อ (n=260)

ความทุกข์ทรมาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความทุกข์ทรมาน
25. รู้สึกทุกข์ทรมานจากวิตกกังวลต่อสภาพความเจ็บป่วยของตนเอง	1.62	.71	ปานกลาง
26. รู้สึกทุกข์ทรมานจากกิจกรรมการเลี้ยงดูบุตร เช่น การอุ้ม การให้นมบุตร	1.59	.56	ปานกลาง
27. รู้สึกทุกข์ทรมานหรือเกิดความคับข้องใจจาก การที่ต้องอยู่ในภาวะพึ่งพาผู้อื่น	1.27	.34	น้อย
28. รู้สึกทุกข์ทรมานจากการไม่มีเงินหรือค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาล	1.23	.85	น้อย
29. รู้สึกทุกข์ทรมานจากวิตกกังวลต่อกิจกรรมการ รักษาพยาบาลที่ได้รับ	0.68	.59	น้อย

จากตารางที่ 4.4พบว่า ความทุกข์ทรมานด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง 2 อันดับแรก คือ จากความวิตกกังวลต่อสภาพความเจ็บป่วยของตนเองและจากกิจกรรมการเลี้ยงดูบุตรค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 และ 1.59 ตามลำดับ และความรู้สึกทุกข์ทรมานด้านจิตใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือวิตกกังวลต่อกิจกรรมการรักษาพยาบาลที่ได้รับและจากการไม่มีเงินหรือค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.68และ 1.23ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียด

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดรายด้าน และ โดยรวม (n=260)

พฤติกรรมการเผชิญความเครียด	$\bar{X}$	S.D.	การใช้พฤติกรรม การเผชิญความเครียด
ด้านการเผชิญปัญหา	2.07	.65	ปานกลาง
ด้านการแก้ปัญหาทางอ้อม	1.83	.57	ปานกลาง
ด้านการจัดการอารมณ์	1.40	.62	ปานกลาง
โดยรวม	1.77	.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 โดยมีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการเผชิญปัญหาด้านการแก้ปัญหาทางอ้อม และด้านการจัดการอารมณ์อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.07, 1.83 และ 1.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการเผชิญปัญหาจำแนกตามรายชื่อ (n=260)

พฤติกรรมการเผชิญความเครียด ด้านการเผชิญปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	การใช้พฤติกรรม การเผชิญความเครียด
1. พิจารณาปัญหาอย่างละเอียดรอบคอบ	2.52	.79	มาก
2. พยายามควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เท่าที่ สามารถทำได้	2.46	.86	ปานกลาง
3. พยายามแยกแยะปัญหาออกเป็นส่วนๆเพื่อจะ แก้ไขปัญหได้ง่ายขึ้น	2.36	.77	ปานกลาง
4. พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนที่เคยมี ประสบการณ์ หรือตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน	2.29	.99	ปานกลาง
5. พยายามค้นหาเป้าหมายของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	2.27	0.77	ปานกลาง
6. พยายามทดลองแก้ไขปัญหด้วยวิธีการต่างๆและ เลือกวิธีที่ดีที่สุด	2.18	0.92	ปานกลาง
7. คิดหาวิธีการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือควบคุม สถานการณ์	2.07	1.12	ปานกลาง
8. พยายามนำประสบการณ์เก่าที่เคยใช้มาแก้ปัญห	2.06	1.05	ปานกลาง
9. พยายามค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์เพื่อ หาทางควบคุมให้ดีขึ้น	2.05	.97	ปานกลาง
10. ตั้งเป้าหมายในการแก้ไขปัญห	2.01	.96	ปานกลาง
11. ทำงานหรือออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายออกแรง	1.99	1.08	ปานกลาง
12. พยายามเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่างๆให้ดีขึ้น	1.87	1.11	ปานกลาง
13. แสวงหาแหล่งที่ทำให้เกิดความสะดวกสบาย หรือขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น	1.23	.93	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการเผชิญปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การพิจารณาปัญหาอย่างละเอียดรอบคอบ พยายามควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเท่าที่สามารถทำได้ และพยายามแยกแยะปัญหาออกเป็นส่วนๆเพื่อจะแก้ไขปัญหได้ง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.52, 2.46 และ 2.36 ตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่กลุ่มตัวอย่างนำมาใช้น้อยที่สุด คือ แสวงหาแหล่งที่ทำให้เกิดความสะอึกสะอื้นหรือขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.23

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการอารมณ์จำแนกตามรายชื่อ (n=260)

พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการอารมณ์	$\bar{X}$	S.D.	การใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียด
1.กังวลใจ	2.36	.96	ปานกลาง
2.เตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์เลวร้าย	2.03	.98	ปานกลาง
3.รับประทานอาหารมากขึ้น	1.87	.96	ปานกลาง
4.กระวนกระวาย หงุดหงิด	1.62	1.16	ปานกลาง
5.แยกตัวอยู่คนเดียวเงียบๆ	1.22	1.08	น้อย
6.ระบายความเครียดกับคนอื่น หรือสิ่งของ	1.10	1.08	น้อย
7.กล่าวโทษบุคคลอื่นว่าเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาหรือสถานการณ์	1.01	.98	น้อย
8. เอะอะ โวยวาย หรือโทษ โขชะตะ	0.98	1.04	น้อย
9. ฝืนกลางวัน เหม่อลอย	0.75	.88	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านจัดการอารมณ์มากที่สุดในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ กังวลใจ เตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์เลวร้าย และรับประทานอาหารมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36, 2.03, และ 1.87 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่กลุ่มตัวอย่างใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ฝืนกลางวัน เหม่อลอย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .75

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการแก้ปัญหาทางอ้อม จำแนกตามรายชื่อ (n=260)

พฤติกรรมการเผชิญความเครียด ด้านการแก้ปัญหาทางอ้อม	$\bar{X}$	S.D.	การใช้พฤติกรรม การเผชิญความเครียด
1.สวดมนต์ภาวนาหรือกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ยึดสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึ่ง	2.44	1.08	ปานกลาง
2.ยอมรับสภาพความเป็นจริงว่าตนเองป่วย และ ต้องได้รับการรักษา	2.42	1.01	ปานกลาง
3.พยายามไม่คิดถึงสิ่งรบกวนจิตใจ และคิดเรื่องอื่น แทน	2.17	1.01	ปานกลาง
4.เข้านอนและพยายามคิดว่าสถานการณ์ต่างๆจะดี ขึ้นในเช้าวันต่อมา	2.15	.92	ปานกลาง
5.ผ่อนคลายตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	2.11	1.00	ปานกลาง
6.ปลอบใจตนเองไม่ให้กังวลกับสถานการณ์ต่างๆที่ เกิดขึ้น	2.09	1.02	ปานกลาง
7.คิดหวังว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นเอง	2.08	1.12	ปานกลาง
8. พยายามหางานทำ เพื่อไม่ให้ว่าง แม้ว่าจะไม่ ช่วยแก้ไขปัญหา	1.92	1.12	ปานกลาง
9.เลิกสนใจในสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและ คิดว่าเป็นเคราะห์กรรมหรือโชคชะตา	1.41	1.00	น้อย
10.ไม่ทำอะไรทั้งสิ้น หวังว่าเมื่อถึงเวลาปัญหาจะ คลี่คลายไปเอง	1.35	.96	น้อย
11.ปล่อยให้บุคคลอื่นช่วยแก้ไขปัญหา หรือควบคุม สถานการณ์แทน	1.29	1.07	น้อย
12.พยายามหลีกเลี่ยงหนีจากสถานการณ์ต่างๆที่เผชิญอยู่	1.27	.87	น้อย
13.หัวเราะ และคิดว่าสถานการณ์ต่างๆ อาจเลวร้าย กว่านี้	1.26	1.07	น้อย
14.เลิกคิดที่จะแก้ปัญหาต่างๆเพราะรู้สึกท้อแท้ หมดหวัง	1.02	.98	น้อย

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการแก้ปัญหาทางอ้อมมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ สวดมนต์ภาวนาหรือยึดสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึ่ง ขอมรับสภาพความเป็นจริงว่าป่วย และต้องได้รับการรักษา และพยายามไม่คิดถึงสิ่งรบกวนจิตใจ และคิดเรื่องอื่นแทนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44, 2.42 และ 2.17 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่กลุ่มตัวอย่างใช้น้อยที่สุด คือ การเลิกคิดที่จะแก้ปัญหาต่างๆเพราะรู้สึกท้อแท้ หัวเราะ และคิดว่าสถานการณ์ต่างๆ อาจเลวร้ายกว่านี้ และพยายามหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ต่างๆที่เผชิญอยู่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.02, 1.26 และ 1.27 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสัมพันธภาพของกลุ่มสมรส

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสัมพันธภาพของกลุ่มสมรสรายข้อและโดยรวม (n=260)

สัมพันธภาพของกลุ่มสมรส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสัมพันธภาพกลุ่มสมรส
1. เมื่อท่านเจ็บป่วยสามีช่วยรับภาระงานในครอบครัวแทนท่าน	3.62	.67	ดี
2. สามีของท่านช่วยเหลือค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว	3.58	.76	ดี
3. สามีเอาใจใส่ในสุขภาพของท่านเสมอ	3.49	.71	ดี
4. ท่านและสามีพูดคุยและปรึกษาหารือเรื่องต่างๆ ของกันและกันเสมอ	3.31	.81	ดี
5. ท่านรู้สึกอบอุ่นใจเมื่อนึกถึงสามีของท่าน	3.17	.83	ดี
6. ปัจจุบันท่านยังมีความต้องการมีเพศสัมพันธ์กับสามี	3.12	.70	ดี
7. ท่านภูมิใจในสามีของท่าน	3.08	.84	ดี
8. ท่านรู้สึกว่าท่านเป็นคนโชคดีที่ได้สามีคนนี้	2.99	.95	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สัมพันธภาพของคู่สมรส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสัมพันธภาพคู่สมรส
9. สามีและท่านใช้เวลาพักผ่อนหรือไปเที่ยวหา ความเพลิดเพลินร่วมกันเสมอ	2.85	.89	ปานกลาง
10. ท่านและสามีมีความสุขและความพอใจในการ มีเพศสัมพันธ์	2.77	.76	ปานกลาง
11. บางครั้งท่านหงุดหงิดโมโหง่าย สามีจะเข้าใจ ปัญหาของท่านเสมอ	2.66	.86	ปานกลาง
12. สามีและท่านยังไปงานสังคมร่วมกันเสมอ	2.60	.86	ปานกลาง
โดยรวม	3.10	.51	ดี

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพของคู่สมรสโดยรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 สัมพันธภาพที่อยู่ในระดับดี คือ สามีรับภาระงานในบ้านแทนเมื่อเจ็บป่วย สามีช่วยเหลือค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว สามีเอาใจใส่ในสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างเสมอ มีการพูดคุยและปรึกษาหารือเรื่องต่างๆ ของกันและกัน รู้สึกอบอุ่นใจเมื่อนึกถึงสามี กลุ่มตัวอย่างยังมีความต้องการมีเพศสัมพันธ์กับสามี และรู้สึกภูมิใจในสามี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62, 3.58, 3.49, 3.31, 3.17, 3.12 และ 3.08 ตามลำดับ ส่วนสัมพันธภาพข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ รู้สึกว่าเป็นคนโชคดีที่ได้สามีคนนี้ เมื่อมีปัญหาสามีจะเข้าใจปัญหา ใช้เวลาพักผ่อนหรือไปเที่ยวหาความเพลิดเพลินร่วมกันเสมอ สามีมีความสุขและพอใจในการมีเพศสัมพันธ์ บางครั้งกลุ่มตัวอย่างโมโหง่ายสามีจะเข้าใจ และไปงานสังคมร่วมกันกับสามีเสมอ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.99, 2.85, 2.77, 2.66 และ 2.60 ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับสัมพันธระหว่าง พฤติกรรมการเผชิญความเครียด สัมพันธภาพของกลุ่มสมรส อายุ ระดับการศึกษาลำดับที่ของการตั้งครรภ์ ชนิดของการผ่าตัด ประสบการณ์การผ่าตัดกับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง

ตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง อายุ พฤติกรรมการเผชิญความเครียด สัมพันธภาพของกลุ่มสมรส กับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง (n = 260)

ตัวแปร	ความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง	P-value	ระดับความสัมพันธ์
อายุ	-.012	.85	แทบไม่มีความสัมพันธ์
พฤติกรรมการเผชิญความเครียด	.138*	.026	ต่ำมาก
ด้านเผชิญหน้ากับปัญหา	.133*	.044	ต่ำมาก
ด้านการจัดการอารมณ์	.130*	.049	ต่ำมาก
ด้านแก้ปัญหาทางอ้อม	.131*	.047	ต่ำมาก
สัมพันธภาพของกลุ่มสมรส	-.116	.061	แทบไม่มีความสัมพันธ์

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.10 พบว่า อายุ และสัมพันธภาพของกลุ่มสมรส มีความสัมพันธ์กับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ส่วนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .138$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านเผชิญหน้ากับปัญหา ด้านการจัดการอารมณ์ และด้านการแก้ปัญหาทางอ้อม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .133, .130, .131$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา ลำดับที่ของการตั้งครรภ์ ชนิดของการผ่าตัด ประสบการณ์การผ่าตัด กับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง (n = 260)

ตัวแปร	χ^2	df	P-value	Cramer's V	Phi	ระดับ ความสัมพันธ์
ระดับการศึกษา	8.049	5	.15	.176	-	ต่ำ
ลำดับที่ของการตั้งครรภ์	.646	3	.89	0.20	-	ต่ำ
ชนิดของการผ่าตัด	.858	1	.35	-	-.057	ต่ำ
ประสบการณ์การผ่าตัด	.291	1	.59	-	-.033	ต่ำ

$P > .05$

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการศึกษา ลำดับที่ของการตั้งครรภ์ ชนิดของการผ่าตัด และประสบการณ์การผ่าตัด มีความสัมพันธ์กับความทุกข์ทรมานของสตรีหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในระดับต่ำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

